

SZUBOTICA
ZNAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 8-88
Korrekció 5-10, 8-53

LAPILÓ

Készítők és kiadók

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMajestély
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁJUS 10.

PÉNTEK

120. SZÁM

Huszonegy millió dinár
a sajtóiroda költségvetése

Módosították a miniszterelnökség költségvetését

Beogradból jelentik: A miniszterelnökség átszervezéséről szóló új törvény különböző olyan hivatalokat osztott be a miniszterelnökséghez, amelyek eddig nem tartoztak a miniszterelnökség hatáskörébe. Ezért a költségvetést is módosítani kellett és azokat a hiteket, amelyek eddig ezeknek az intézményeknek fenntartására szolgáltak, most a miniszterelnökség költségvetésébe utalták át.

A miniszterelnökség költségvetéséről szóló törvény csütörtökön lépett életbe. E szerint a miniszterelnökség költségvetése 22.000.000 dinárra ug, a központi sajtóiroda költségvetése ennek a költségvetésnek keretén belül 21.535.518 dinárt tesz ki, a statisztikai osztálya és az 1929. év végén megtartandó általános népszámlálásra és a mezőgazdasági statisztika előkészületeire pedig hárommillió dinárt irányoz elő a költségvetés.

Többezer ember kísérte utolsó útjára
Pavlovics István szubotica-i törvényszéki elnököt
Az egész város impozáns részvéte nyilatkozott meg a temetésén

Óriási részvét mellett temették el csütörtökön délután Pavlovics István szubotica-i törvényszéki elnök holttestét. A ravatalt — mint jelentették — a törvényszéki palota főterületén állították fel. A törvényszék folyosói a főbejárattól kezdve az első emeletig fekete posztóval voltak bevonva. A főterületi terem nehéz fekete drapériával volt díszítve és a terem közepén magas ravatalon feküdt Pavlovics István koporsója. A koporsó nyitva állott és a közönség százával zarándokolt a koporsóhoz és könnyes szemekkel vétezt utolsó tekintet Pavlovics Istvánnak a törvényszéki tevékenységéről oly jól ismert markáns arcvonásaira. A koporsó mellett csütörtökön korá reggeltől egész a beszentelésig egy bíró és egy törvényszéki jegyző tartózkodott. A csütörtöki nap folyamán egymásután érkeztek a koszorúk. Koszorút helyeztek az elhalt törvényszéki elnök ravatalára a gyászoló család, a szubotica-i Jogászegylet, a szubotica-i törvényszék bírái és ügyészei, a topolai járásbíró, a szentai járásbíró, a szentai ügyvédi kar, a topolai ügyvédek, a szentai ügyvédi kar, Pavlovics Gyóka, dr. Ludajics Milos Szentai, dr. Csajkás, a Bácsmegegyi Napló szerkesztője, a Hírlap szerkesztője, Sztojkovics Koszta az elhunyt női hozzátartozói és mások.

A temetés délután két óra volt kitűzve. Egy óra után egy szakasz rendőr vonult ki a törvényszéki palota elé, a kapu előtt két rendőr állt, azonkívül a lépcsőházba, a gyászterembe vezető lépcsőknél is díszbe öltözött rendőrök álltak, akik Nerandzics István rendőrbiztos felügyellete alatt gondoskodtak a fennmaradásáról. A főbejárattól két ügyvéd tartózkodott, akik gondoskodtak arról, hogy csak hivatalos személyiségek juthassanak be a gyászterembe, mert a terem nagy részét a hatalmas ravatal foglalta el és a fennmaradó helyet a gyászoló család és a hivatalos személyek részére tartották fenn.

Délután pontban két órakor érkezett meg a pap: Ludajics Iszó görögkeleti plébános, Protics Márkó Mihajloviics Sztanisa és Kravovics Durán lelkesek. A főbejárat előtt négyfajta gyászkozi állott meg, előtte pedig a koszorú kocsik. Ez előtt egy egész sor zseljótároló karínges gyermek foglalt helyet egyházi zseljótároló. A menet élen, katonazenekar állott.

A ravatal körül a gyászoló család foglalt helyet. Az elhunyt mélyen sújtott nővére Jovanovics Perszida, sógora Jovanovics Volislav, unokaöccse Pavlovics Péter és Pavlovics Gyóka nyugalmazott főispán. Ezenkívül a törvényszék valamennyi bírája, a szubotica-i, szentai és topolai járásbíró, a szentai és topolai törvényszék valamennyi ügyésze és tisztviselői teljes számban. Radosavljeviics Milán tábornok, hadosztályparancsnok és a parancsnokság tisztikara, Todorovics M. Zsivota a huszárezred parancsnoka, Osztojics Szelim polgármester, Mihajloviics Sztanisa főkapitány és a városi tanács több tagja. Jelen volt a nevizsadi felebbviteli bíróság képviselőiben Pavlovics Toma tanácselnök, majd megjelent a temetésen a Szomborhól érkező Matkovics Dobrica tartományi főispán is. Jelen voltak még a királyi közjegyzők, a Lloyd vezetőségének tagjai és minden szubotica-i társadalmi és nemzeti egyesület tagjai. Markovics Csedomir dr. a jogakadémia dékánja, az Ujságitó Klub vezetősége, dr. Sziljics Károly nyugalmazott polgármester, dr. Pletkovicsz András bácsotolai közjegyző, a topolai, szen-

ta-i ügyvédi kar számos tagja és a szubotica-i ügyvédi kar.

Carevics Vlaho gyászbeszéd

Délután két órakor ment végbe a holttest beszentelése. A beszentelési szertartás közben a szubotica-i Granicsár delegált dr. Gavanski Alekszander vezetésével gyászadalokat adott elő. A beszentelési szertartás befejeztével Carevics Vlaho törvényszéki elnök-helyettes lépett a ravatalhoz és mondott a kerületi törvényszék nevében bucsubeszédet a törvényszék nagy halottjához:

— Váratlanul, villámgyorsan, orvul ragadott el tőlünk a halál — kezdte gyászbeszédét mélyen megindult hangon Carevics Vlaho, aki láthatóan küzdött a feltörő könnyekkel. Orvul letépett jeges öleléssel és mi itt mélyen megdöbbenve, szinte esodálkozva kérjük drága cinokunk: vajjon lehetséges-e az, hogy Te, aki ugyszólván még tegnap itt ebben a teremben hirdettél igazságot és emberi ítéleteidet ma itt fekszel előttünk dermedten kihült tetemmel, élettelenül. Abban a percben szorított meg életedtől a sors, amikor munkás életednek gyümölcseit kellett volna élvezned.

A szónok ezután méltatta az elhunyt működését, amelyet az igazságszolgáltatás terén kifejtett és amelynek során fényes bizonyosságot tett nemcsak nagy jogi tudásáról, hanem lángoló jó hazafiságáról is.

— A felszabadulás után, mint teljes felszerelésű harcos álltál a haza szolgálatába — mondotta — és ide jöttél ebbe a városba, hogy szíved minden melegével, lelked mélységével, nagy tudással és fizikai erőddel felemeld a háború folytán földre tiport erkölcsöket. Kegyes és jó voltál, tanítómestere voltál a fiatal jogász nemzedéknek. Hét évig foglaltad el ezt a magas állást, amelyről a kegyetlen halál elragadott. Sokat dolgoztál és mindenkiel szemben jó, nemes és szerény voltál. Az élet súlyos gondja és küzdelme között mindig ragyogó tisztasággal meg tudtad őrizni a becsületességet és a hozzáférhetetlenséget. Nagy azoknak a tábora, akik öntökélni és becsülni tudják a te nagy munkádat és ezek örökké hálással fogják megőrizni emlékedet. *Dicsőség emlékednek!*

Ezután ismét a Granicsár dalárda énekszáma következett, majd a koporsót levették a ravatalról és azt a törvényszék bírái vállukon vitték ki az épületből és a gyászkozi tettek.

Gyorgyevics Jován beszéde

Ezután a menet felsorakozott és megindult a gyászmenet, de a törvényszéki palota Kralj Petar parknál levő sarkánál megállott. Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró a járásbíró és egyik földszinti ablakából a törvényszéki bírák nevében bucsuzott el az elhunyt elnöktől. Ő is panaszos hangon említette beszéde elején, hogy milyen váratlanul csapott le a kegyetlen halál a mindnyájunk által forrón szeretett Stevo bátyánkra.

— Egész életeden keresztül — mondotta — szántottál és vetettél, de az aratást nem vártad meg. Emlentél tőlünk, elszakított a sors épen akkor, amikor életed hő természetét kellett volna learatnod. Egész életedben egyenes uton haladtál, semmi foltot nem hagyott magad után és most összekulcsolt kezekkel viszed

magaddal igazságos munkádat. Tested elköltözött közülünk, de jó voltál, igazságos voltál és nagy voltál és ezért emléked örökkön élni fog közöttünk, akik mindig szeretünk, de csak most halálad után eszmélünk rá valódi nagyságodra és jóságodra.

Elindul a gyászmenet

Gyorgyevics Jován mély hatásos beszéde után a menet elindult. Amerre a menet haladt, a gyászoló közönség ezrei álltak sorfalat. A menetet az Alekszandrova és Knez Mihajlova uccan keresztül haladt a szerb templom elé, ahol a koporsót az ügyvédi kar tagjai levették a kocsiról és bevitték a templomba. Itt Ludajics Iszó plébános fényes papi segédlettel végezte a gyászszertartást, ezután az ügyvédek kivitték a koporsót a templom elé, ahol dr. Popovics Pál szentai vezető járásbíró mondott bucsubeszédet a járásbírók nevében.

— Nagy erkölcsi érték veszett el elmúlással — mondotta Popovics Pál — aki mindenkiel először az embert látta. Felebarátja voltál mindenkiel és megértted a bűnösöket, akiket az élet nyomora, az éhség és szenvedés a vádoltak padjára dobott. Ezek nem féltek tőled, mert tudták, hogy igazságos ítélőbíró vagy. *Nehéz feladat jószívú ember számára büntető bírónak lenni, de te tudtad a módját annak, hogy miképpen kell jó szíveddel büntetni úgy, hogy az igazságszolgáltatás fenséges célját elérjed. Tiszta lélekkel térhet meg az örök életbe a nagy halott, mert egész bírói működésében a becsületesség, a kristálytisza jellem, az igazságosság és az emberiség vezette.*

A beszéd elhangzása után a menet tovább indult a szerb temetőbe. Négy óra eltelt már, amikor a menet a temetőbe ért. A sírbátétel előtt is felhangzott a Granicsár delegált művészi éneke, majd Manoslovics Jácó dr., a jogászegylet nevében mondott mélyen megható bucsubeszédet, amelyben méltatta az elhunyt érdemeiben gazdag életét. Kiemelte a törvényszéki elnök kiváló szervező képességét és a bíró nagy jogász tudását, Pavlovics István működése mindenkiel nek soha el nem muló emléket hagyott a lelkeben.

A beszéd végeztével a Granicsár énekkar újból elénekelt a Večna mu pamját című gyászdalt és ezután a koporsót a sírgödörbe engedték és visszaadták az anyaföldnek Pavlovics István törvényszéki elnök holttestét.

Kommercializálják
az állami selyemgyárakat

A gyárak bérbeadása ügyében is folytatják a tárgyalásokat

Beogradból jelentik: Közölte már a Bácsmegegyi Napló, hogy egy svájci pénzeszoport érdeklődik az állami selyemgyárak bérbevétele iránt és ilyenirányu javaslatot is tett a kormány. Bár a javaslat ügyében még nem történt döntés, illetékes helyen tisztában vannak azzal, hogy feltétlenül szükség van az ország selyemiparának reorganizálására, akkor is, ha a bérbeadásra vonatkozó javaslatot nem fogadná el a kormány. Az állami selyemgyárak legnagyobb nehézsége a bürokratikus üzletvezetésben van, amely mellett ezek a gyárak nem tudnak megfelelő gazdasági eredményt felmutatni. Ép ezért a Beogradban tartott legutóbbi selyemgyártási konferencián tárgyalás alá vették ezt a kérdést s az értekezlet egyhanguan a gyárak kommercializálása mellett foglalt állást.

Mértékadó körökben hangsúlyozzák, hogy ennek a kommercializálásnak nemcsak arra kell terjednie, hogy a selyemgyárakat kivonják az állami számviteli törvény hatásköre alól, hanem arra is, hogy a selyemgyárak igazgatóságait ápolítzálják, vagyis a teljesen a kormánytól függő igazgatóságok helyett a gazdasági testületek, kamarák és szövetségek képviselőiből nevezzék ki a selyemgyárak igazgatóságát. Az ilyen módon megalakult igazgatóságok tisztára gazdasági alapon vezethetnek ezeket a gyárakat és az eddigig kedvezőbb eredményeket biztosíthatnának.

Franges Ottó földművelésügyi miniszter, aki jelenleg Délszerbiában tartózkodik, visszatérése után azonnal tárgyalás alá fogja venni a selyemgyárak kommercializálásának, illetve bérbeadásának kérdését. A miniszter döntése rövidesen várható.

Nyilvánosságra hozzák Németország kisebbségi memorandumait

Stresemann azzal indokolja meg elhatározását, hogy a sajátóban nyilvánosságra hozták több kormány emlékiratát is

Genéből jelentik: Stresemann német külügyminiszter táviratilag értesítette a Népszövetség főtájtárát, hogy a sajátóban nyilvánosságra hoztak néhány emlékiratot, amelyeket az egyes államok kormányai a kisebbségi kérdésben a Népszövetséghez benyújtottak.

A német kormány — írja táviratában Stresemann — eddig eltekintett saját emlékiratainak publikálásától, mert be akarta várni, amíg valamennyi emlékiratot Genfben hivatalosan közzé fogják tenni. Minthogy azonban már több emlékiratot nyilvánosságra hoztak,

a német kormány is helyénvalónak találja a német emlékirat nyilvánosságra hozatalát.

A Népszövetség főtájtára Stresemann táviratáról

azonnal értesítette a Londonban ülésező hármass bizottságot, mert a tanács határozata értelmében a Népszövetséghez a kisebbségi kérdés ügyében benyújtott különböző emlékiratokkal először ennek a tanácsnak kell foglalkoznia.

A hármass bizottság válasza a következő volt.

A bizottságnak nem áll módjában a német emlékiratok azonnali publikálójára.

Ezzel szemben a német kormány — mint más kormányoknak is — jogában áll, hogy emlékiratait nyilvánosságra hozza.

A tanácsnak erről a határozatról a Népszövetség főtájtára nyomban értesítette Stresemann.

Négyszer mellbeszurta magát az oszijek-i törvényszék főtárgyalási termében egy életfogy- tiglani fegyházra ítélt gyilkos

Oszijekről jelentik: Az oszijek-i törvényszék büntető tanácsa két napig tárgyalta Bajzek Rudolf 25 éves és Holz Fedor 28 éves vukovári mesterlegények bűnügyét, akiket az államügyész azzal vádolt, hogy múlt év áprilisában kicsalták a csakoveci erdőbe Mátics Nebojse 8 éves kisfiút, Mátics Iván vukovári állomásfőnöknek a fiát és merényletet követtek el elene, majd horzalmos módon meggyilkolták, holttestét darabokra aprították és egy árokba dobták. A rendőri nyomozás csakhamar kiderítette a gyilkosok kilétét és a két vádlottat letartóztatták, akik első valamásukban mindent beismertek, sőt azt is, hogy a gyermekről negyven dinárnyi készpénzt elrabolták.

Ebben az ügyben az oszijek-i bíróság előtt már decemberben megtartották a főtárgyalást, de a védő indítványára a bíróság a stenyeváci elmeorvosintézetbe utalta a vádlottakat elmeállapotuk felülvizsgálása

végéért. A vizsgálat megállapította, hogy mindketten épelméjűek.

Az újabb főtárgyalást kedden és szerdán tartották meg, míg az ítéletet csütörtökön délelőtt hirdették ki. Az első tárgyaláson a két vádlott beismerte a gyilkosságot, de egymásra háritották a tett elkövetését, míg a második főtárgyaláson a vádlottak tudni sem akartak a gyilkosságról és konokul tagadták. A bíróság a tanukihallgatások során bebizonyítottan találta a vádat és a két kegyetlen rablógylóst életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet ellen mindkét elítélt felekezett. Bajzek Rudolf az ítélet kihirdetésénél sirva fakadt és amikor kivezették a tereméből, hirtelen eldobta kalapját, egy hosszú zsákvarróút vett elő és azzal négyszer mellébe szurt olyan erővel, hogy a vér pillanatok alatt előtört és életveszélyes sérüléseivel kórházba kellett szállítani.

A noviszadi munkáskamara interveniált a beljei uradalom munkásai érdekében A kamara feliratot intézett a kormányhoz és az állami bir- tokok igazgatóságához

Noviszadról jelentik: A beljei állami uradalomban alkalmazott mezőgazdasági munkások — mint már jelentettük — a napokban küldöttséget menesztettek a noviszadi munkáskamarához és elpanaszolták a kamara vezetésének, hogy a beljei uradalom igazgatósága a mezőgazdasági munkások és alkalmazottak eddigi évi fizetését csaknem a felére szándékozik leszállítani. A küldöttség, amelynek tagjai évek hosszú során át szolgáltak az uradalomban, kérték a kamarát, hogy kövesse el mindent, hogy az uradalom igazgatósága ne csökkentse járandóságait, mert ha ez mégis megtörténne, csaknem 1500 mezőgazdasági munkás volna kénytelen elhagyni az uradalmat, ami, különösen most, a mezőgazdasági munkák idején, az uradalomnak is nagy kárt okozna.

A noviszadi munkáskamara vezetése szerdán a munkáskamara beogradi főtájtárságának útján feliratot intézett a pénzügyminiszterhez, a szociálpolitikai miniszterhez, valamint az állami birtokok beogradi igazgatóságához, amelyben arra kéri a hatóságokat, hogy ne csökkentse a mezőgazdasági munkások járandóságát.

A beljei mezőgazdasági munkások és alkalmazottak számára 1928 február 23-ától pragmatika volt érvényben, amely megállapította a mezőgazdasági munkásoknak és alkalmazottaknak az uradalomhoz való jogviszonyát és járandóságait. Ez a pragmatika az uradalom igazgatóságának nemrég hozott határozata értelmében most megszűnt és az igazgatóság felhívta a munkásokat, hogy szerződéseket irjanak alá, amely szerződésben feltüntetett járandóságok mintegy 30-40 százalékkal kisebbek, mint ezelőtt.

A munkáskamara felirata megállapítja, hogy a hatályon kívül helyezett pragmatika alapján a negyedik osztályba sorolt mezőgazdasági munkások évi pénzbeli járandósága 3950 dinárt, míg a legmagasabb osztályba sorozott mezőgazdasági munkások évi fizetése 4350 dinárt tett ki. Ezenkívül a munkások azelőtt évente 960 kg. kenyérlisztet, 18 öl puha tüzelőfa, 730 liter tejet és 1600 négyszögöl földterületet élveztek, ami a fizetéssel együtt évente 12.230 dinárt tett ki.

Az igazgatóság által megszerkesztett szerződések

szérint a beljei mezőgazdasági munkások és alkalmazottak évi járandósága több mint négyezer dinárral kevesebbet tenne ki, és pedig:

évi pénzbeli fizetés	300 dinár.
1400 kg. buza á 2.40 dinár	3360 >
lakás	600 >
365 liter tej á 2 dinár	730 >
föld utáni hér	1800 >
szántási költség	200 >
12 métermázsza puha fa á 80	960 >

összesen: 7920 dinár.

A pragmatika rendelkezései alapján a munkásoknak volt saját nyugdíj és önszegélyezési alapjuk, amelyet a szerződésben most az uradalom igazgatósága teljesen eltörölt. Az uradalomnál alkalmazott ipari és erdőmunkásokra kiterjed a munkásvédelmi és munkásbiztosítási törvény, ezek tehát ebben a tekintetben biztosítva vannak, míg a mezőgazdasági munkások, akik aránylag a legnagyobb fizikai munkát fejtik ki, teljesen magukra lennének hagyva. A megszűnt pragmatika szerinti a beteg munkásoknak joguk volt hat hónapon keresztül ingyen kezelésre és orvosságra, valamint teljes járandóságaikra, míg a szerződés szerint csak két hónapig tartozik az uradalom igazgatósága a beteg munkásokat saját költségén kezelni és ingyenes orvosságban részesíteni. Azelőtt a munkásoknak, ha hat hónapi betegség után munkaképtelenek lettek, joguk volt a teljes nyugdíjra, míg a szerződés értelmében ha a munkás több mint két hónapon keresztül betegeskedik, elbocsájtják az uradalomból.

Azelőtt a mezőgazdasági munkások abban az esetben, ha munkájukban szerencsétlenül jártak, rokkantságban részesültek, amelyet egész életükön át folyósított az uradalom igazgatósága, míg ezután a teljes munkaképtelenség esetén csak 10.000 dináros végkielégítést kapnak. A pragmatika szerinti az elhalt mezőgazdasági munkások hozzátartozói a nyugdíj kétharmadát kapták, míg a szerződés szerint csak egy havi járandóságot élveznek.

A munkáskamara feliratában megállapítja, hogy az

uradalom ilyen eljárása elítélendő, mert a munkásokkal, akik közül igen sokan ott is születtek, megfosztják a megélhetési lehetőségtől, míg a magánbirtokon a mezőgazdasági munkások sokkal jobb fizetésben és ellátásban részesülnek.

A feliratban végül a kamara kiemeli, hogy meg van győződve, hogy az illetékes hatóságok az uradalom fenntartása érdekében intézkedni fognak, hogy az uradalom igazgatósága által tervezett szerződéseket hatályon kívül helyezték és hogy a mezőgazdasági munkásokra továbbra is az 1928. évi pragmatika fog érvényben lenni.

A kamarák központi főtájtára a napokban személyesen is interveniálni fog a munkások érdekében a pénzügyminiszternél és az állami uradalmak beogradi

Betiltották a szentai lóvásárt

Szigoru intézkedéseket tett a hatóság a takonykór terjedésének megakadályozására

Szentáról jelentik: Csütörtökön küldötte el a szentai rendőrfőkapitányság a földmivélségi miniszternek, a csendőrpáncsnokságnak, a főispáni hivatalnak és a katonai parancsnokságnak az állami állatorvos jelentését a takonykórrol. A jelentésből kiténik, hogy április 30-án jelentette a főorvosi hivatal a rendőrségen, hogy Danyi János takonykórban meghalt. Vukov Glisó bűnügyi kapitány és Tyurics Márkó állami állatorvos kiszállták a helyszínre. A tanukihallgatások alapján megállapították, hogy Danyi apjánál betegedett meg, ahol már ösz óta »betegek« a lovak. A három megfertőzött ló közül egyik már előbb elpusztult, azt elásták, a másik két beteg állatot pedig cigányoknak adták el. A beteg lovakkal egy istállóban feküdt az elhunyt Danyi János és kezelte a lovakat. A betegségről sem az állatorvost, sem más hatóságot nem értesítettek.

Május 3-án László Dezső lett a betegség áldozata. Rokonai tudták, hogy Januskó József adai tanyáján, ahol a bőslegény szolgált, betegség van a lovak közt és mikor meghallották, hogy Danyi János takonykórban halt meg, felszállították Januskót, hogy vezesse lovait vizsgálatra. Januskó be is jött Szentára és kért az állatorvost, hogy vizsgálja meg lovait. Az állatorvos Mátics Vcin kapitánnyal kiszállott a helyszínre. László nővérét, aki Januskóéknál szolgált, valamint több rokonát kihallgatták és azok kijelentették, hogy Januskó utasította László Dezsőt, hogy a lovakat aznap, amikor a tavaszi lóvizsgálatra hajtották, hozza rendbe, orrukat mossa meg, hogy a bizottság ne vegye észre a kórt. A kötelező lóvizsgálatra a négy lóból csak hármat küldött el, a negyediket az istállóban hagyta.

Dr. Halász János tornyosi hatóság orvos megvizsgálta László Dezső hulláját és megállapította a takonykórt. Januskó József adai tanyáján hat lovat találtak, ezek közül csak kettő volt egészséges.

Különös véletlen folytán éppen ugyanezen napon halt meg Bakai Dávid tizenhétéves gazdalegény. A hatóságnak az volt a feltevése, hogy Bakai szintén takonykórban halt meg. Az adai előjáróság sürgönyileg értesítette a szentai főszolgabírói hivatalt és az állami állatorvost is, hogy Bakai takonykórban meghalt. A tanyára kiszállt bizottság azonban megállapította, hogy tüdőgyulladás okozta a gazdalegény halálát.

Danyi János és Januskó József ellen, mert a fertőzést nem jelentették be, az államügyészség megindította az eljárást. A szentai rendőrség őrizetbe is vette mind a két gazdát, de kihallgatásuk után szabadlábra helyezte őket, a büntető eljárás azonban folyamatban van ellenük.

A rendőrfőkapitányság, a főorvosi hivatal és az állami állategészségügyi hivatal a legerélyesebb intézkedéseket fogantatotta, hogy a pusztító betegségnek gátat vessen. További intézkedésig betiltották Szentán a lóvásárt, lezárták a lovak elől a határt. Szentáról más községbe csak főkapitányi és állatorvosi aláírással ellátott passzussal szabad lovat hajtani. Idegen községből Szentára szintén csak hatósági engedéllyel szabad lovat behozni. A fertőzött tanyákat szigorú zár alá vették. A gyanús lovakat malfenoltással látják el. A főkapitányság falragaszok útján elrendeli, hogy minden fertőzött, vagy beteggyanus lovat azonnal jelentenek be a hatóságnak. Azokat, akik ezt elmulasztják, szigorúan megbüntetik.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ - RA
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részéről a
könyvkedvezményekben**

Ingyen szállítja a román vasut a vendégeket a gyulafehérvári nemzeti ünnepre

Amerikából és Kinából is érkeznek vendégek Nagyrománia tizéves jubileumának megünneplésére — Hadzsics tábornok, hadügyminiszter kijelölte a jugoszláv katonai küldöttség tagjait

Bukarestből jelentik: Május 20-ikán Gyulafehérváron ünnepli meg Románia megalakulásának tizedik évfordulóját és erre a nagy nemzeti ünnepre a román kormány óriási előkészületeket tesz.

Az ünnepséget előkészítő bizottság éjt-napot egybevető munkája, már vége felé közeledik. A várban épülő hatalmas tribün és a koronázási templom udvarán felállított udvari páholyok csaknem elkészültek és szerdán szállítottak be a városhatár

háromszáz szeker fenyőgalat,

amelyből girlandokat fonnak és a díszítésekhez megadják az eleven színt. A fenyőgalatokat egyelőre a polgárság pincéjében helyezték el és csak pünkösdi első napján éjszaka végzik a végleges díszítést.

Hatalmas tömeg felvonulására készülnek.

Amerikából ezerkétszáz vendég érkezik és hatalmas küldöttségeket várunk Csehszlovákiából, Lengyelországból és Jugoszláviából.

A külügyminisztériumból szerdán jelentették az ünnepség rendezőbizottságának, hogy

Kinából is jön egy küldöttség,

körülbelül kétszázötven vendég. Az egzotikus külföldiek természetesen nagy vonzerővel hatnak és a hír hatására alatt mind nagyobb és nagyobb falusi tömegek jelentkeznek a részvételre.

A rendezőbizottság megállapította, hogy az ötven ökörből készülő gulyás nem lesz elegendő a vendégek részére. Ezért még ötszáz darab vágósertés szállítását köthette le, amelyből részint kolbászt készítenek, részint a gulyásba aprítják.

Minden egyes látogató fölléper bort kap és pedig dugaszolt üvegben. Szerdán érkezett Gyulafehérvárra a torjai üvegyárból

öt vagon jubileumi borosüveg, számszerint kilencvenezer darab.

Ezeket a következő felírás olvasható: »Serbarea

Unirii Alba-Iulia 1929.« Az üveget mindenki emlékébe kapja.

Az ünnepség napján

nyolc különvonat

érkezik egymás után Bukarestből és hozza az udvar, a kormány és a bukaresti publikum, valamint a külföldi delegációk tagjait. Tíz vonat jön Nagyvárad és hat vonat Arad felől.

Mindenkit ingyen szállít a vonat Gyulafehérvárra.

Már kezdik szervezni a sajtóirodát. A nagy külföldi lapok bejelentették, hogy elküldik tudósítóikat és a *Neue Freie Presse* fotóriportere részére is kért közlekedési engedélyt. Sok újságíró érkezik Prágából, Varsóból és Beogradból.

Csütörtökön a munkaügyi minisztérium bizottsága látogatta meg Gyulafehérvárt és e hét végére várják *Bocu Sever* minisztert, a rendező bizottság elnökét.

Az ünnepségek — bár még néhány nap választ el annak hivatalos kezdetétől — már szórványosan itt is, ott is megindultak, így csütörtökön a bukaresti ifjúsági szervezetek fátylasmenettel vonultak végig a főváros utcáin és a királyi palota előtt lelkesen ünnepeleik az uralkodó családot. Pénteken a bukaresti székesegyházban ünnepi *Te Deum* lesz, amelyen résztvesznek a királyi család tagjai, a régensnő, a parlament kiküldöttjei és a katonai előkelőségek

Mint Beogradból jelentik,

a romániai jubileumi ünnepségekre, az S. H. S. királyság kormánya is kiküldi a hadsereg képviselőit.

Hadzsics tábornok hadügyminiszter kijelölte a deputációt, amelynek tagjai Mllovanovics Milán tábornok, vezérkari főnök, Marics Ljubomir, a vezérkari főnök helyettese és Zsivkovics Dimitrije vezérkari ezredes. A küldöttség május 15-ikén indul Gyulafehérvárra.

Nem sok pipere-cikk örvend oly általános kedveltségnek, mint az Odol-üveg és a hozzátartozó szájöblögető pohár. Az

ODOL

sikerének titka, mindent felülmúló hatásában rejlik. A tudomány mai állása szerint az ODOL bebizonyíthatón legjobb szer a száj és fogak ápolására.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, május 13: »Agoniában«, Miroslav Kaleža drámája.

Kedd, május 14, este a »Mladost« zagrebi dalárda hangversenye.

*

— **Miniszterek audienciája.** Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király csütörtökön audiencián fogadta Kumanudi Koszta helyettes külügyminisztert és Korosec Antun földművelésügyi minisztert.

— **Szrszkiics igazságügyminiszter visszatért Beogradba.** Drinkovics szociálpolitikai miniszter Dalmáciába utazott. Beogradból jelentik: Szrszkiics Milán igazságügyminiszter csütörtökön Szarajevóból, ahol a husvétünnepet töltötte, visszaérkezett Beogradba. Ugyancsak Beogradba érkezett csütörtökön Nésics Ljuba szófiai jugoszláv követ is, aki a pravoszláv husvétünnepet Kikindán töltötte. Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter szerdán este Beogradból Dalmáciába utazott, ahol tíz napig fog maradni hivatalos uton.

— **Hivatalvizsgálat a noviszadi kerületi munkásbiztosító pénztárnál.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön reggel Noviszadra érkeztek dr. Ugarkovics Nikola, a munkásbiztosító pénztárak zagrebi központjának jogi referense és Fajgily Rudolf osztályfőnök, akik felülvizsgálták a munkásbiztosító pénztár ügykezelését. A bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A noviszadi népszámlálás.** Noviszadról jelentik: Noviszadon, mint jelentettük, június 8-ikán és 9-ikén fogják megtartani a népszámlálást. A népszámlálást külön bizottság fogja végelni, amely állandó permanenciában lesz. A városi tanács dr. Kosztics Lázár beogradri egyetemi tanárt bízta meg a népszámlálásról szóló szabályrendelet elkészítésével, ami már el is készült és harminc nap múlva lép érvénybe. Csütörtökön délelőtt Noviszadra érkezett dr. Kosztics Lázár, aki felkereste a városháza dr. Lakics Jován alpolgármestert és megbeszélte a népszámlálás levezetésének részleteit.

— **A prágai mezőgazdasági akadémia növendékei Jugoszláviában.** Noviszadról jelentik: A prágai mezőgazdasági akadémia harminc növendéke Matušina József tanár vezetésével a napokban hosszabb tanulmányutra indul a Balkánra. A növendékek Jugoszláviát, Bulgáriát és Romániát fogják bejárni és ezt az utjukat a balkáni mezőgazdaság tanulmányozására használják ki. Noviszadra az ekszkurzio tagjai május 15-én a bécsi hajóval fognak érkezni és a hajóállomáson ün-

nepi fogadtatásban részesítik őket. Noviszadon egészen május 19-éig fognak maradni és azalatt az idő alatt Noviszadon kívül megtekintik a környékbeli, különösen a szlovák falvakat. 19-ikén és 20-ikán Beogradban, 21-ikén és 22-ikén Zagrebban, 23-ikén és 24-ikén Ljubljánban, 25-ikén Susákon, 26-ikán Szplitben, 27-ikén Dubrovnikban, 28-ikán Mosztárban, 29-én Szarajevóban, 30-ikán és 31-ikén Nisben fognak a csehszlovák vendégek tartózkodni, majd június 1-én Bulgáriába, majd onnan 15 napig ottartózkodás után Romániába fognak utazni.

— **A noviszadi zeneegylet Zsobjajon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zeneegylet énekkara vasárnap délelőtt a zsobjaji görögkeleti templomban egyházi hangversenyt rendez. Az énekkart Davidovics Damaszkín prótogyakon vezeti.

— **Nem kell személyesen jelentkezni a németországi mezőgazdasági munkára.** Noviszadról jelentik: A noviszadi munkás tözsdénél naponta tömegesen jelentkeznek a vidéki munkások, akik kérik a németországi munkára való felvételüket. A munkástözsdé felhívja a munkásokat, hogy ne tegyék ki magukat nagy költségeknek és ne jelentkezzenek személyesen, hanem a községi jegyzők után csoportokban, írásban jelentsek be, hányan hajlandók Németországban munkát vállalni. Weise József, a német munkások között megbízottja még nem érkezett meg Noviszadra és így nem tudni, hány munkásra van még szükség és hogy az idén egyáltalán indul-e még Németországba munkástranszport. Az esetben, ha szükség lesz munkásokra, a noviszadi központi munkástözsdé a községi előjáróságok után fogja felhívni a munkásokat a jelentkezésre.

— **A bánáti árvaszék tisztségviselői.** Becekerekről jelentik: Jelentettük a napokban, hogy a bánáti árvaszék tisztségviselőinek régóta húzódó kérdése megoldást nyert, amennyiben Zsivancevics Mihailo, a beogradri tartomány komesszárja a beérkezett pályázati kérvények alapján végleg betöltötte az árvaszéki tisztségviselői állásokat. Miután a tartományi komesszár intézkedését dr. Baltics Vilko tartományi főispán is jóváhagyta, a bánáti árvaszék tisztségviselőikara véglegesen a következő lett: az árvaszék elnöke dr. Grba Branislav, árvaszéki ülnökök: Jankahidac Zsiva, Cseleketics Milos, Lukics Koszta, Dádics Radivoj és Bérics Vászta. Árvaszéki titkárok: Sztoicsics Jován és Milics Brankó, árvaszéki ügyész dr. Vászics Andrija, számvéviselői tisztségviselő: Majorosi Miksa számvéviselő és Majnaries Milka, kezelőtisztségviselő: Cárán Próka és Makszincev Voja, irattárnokok: Zsupanszki Milena iktató, Potz Lajos nyilvántartó, Dimitrijevics Száva és Petkovics Alekszander kiadók, Pavnicics Nadesda, Oprean Miléna, Sztojanovics Emilia és Davidovics Vida gépirónok.

— **Razzia a szentai cukrászdákban és pékműhelyekben.** Szentáról jelentik: Yukov Glisó szentai bünyügyi kapitány, dr. Prekajszi Deján hatósági orvos és Szlajnics Nikola rendőrfogalmazó köztisztviselő razzia tartottak a szentai cukrászdákban és pékműhelyekben. A cukrászdák tisztasága ellen semmi panasz sem merült fel. A pékműhelyeket is megvizsgálta a bizottság. A pékműhelyekben több helyen szabálytalanságokat találtak. Több pék ellen a köztisztviselői szabályokat be nem tartása miatt megindították a kihágási eljárást.

— **A noviszadi zenebarátok egyesületének ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zenebarátok egyesülete szerdán este Bleivics József tengerészkapitány, az egyesület alelnökének elnöklése alatt ülést tartott, amelyen az egyesület titkára betervezte az egyesület eddigi működéséről szóló jelentését. A jelentésből kitűnik, hogy az egyesület az elmúlt szezon alatt több jölsikerült koncertet rendezett. Az ülésen elhatározták, hogy az egyesület az évi közgyűlést szeptemberben fogják megtartani.

— **Megkezdődött a szerb színházi szezon Becekereken.** Becekerekről jelentik: A noviszadi szerb nemzeti színházársaság szintársulata csütörtökön kezdte meg egy hónapra tervezett vendégzereplését Becekereken. Az első este Szremac Sztevánnak, a kitűnő szerb humoristának Jykov Szlávája című darabját játszották igen nagy sikerrel. Mindjárt az első előadás után kitűnt, hogy a társulat az elmúlt évekhez képest lényegesen megerősödött kiváló tehetségű színművészekkel, a régiek közül pedig csak a legtehetségesebbeket tartották meg. Pénteken Molnár Ferencnek nagy sikerű vígjátéka a »Játék a kastélyban« kerül előadásra Vasziljevics Zsárko kitűnő fordításában, aki a társulat drámai igazgatója és rendezője. A darabban az író szerepét Jovanovics, a színész szerepét Raskovics, a színésznőt Dragicsné, a zeneszerzőt pedig Harbán játssza. Az előadás iránt a magyar közönség körében is nagy érdeklődés mutatkozik. Szombaton Hašek »Svejk a jó katoná« című szatirikus háborús bohózat kerül színre. A társulat nagy előkészületeket tesz Herzeg Ferenc »Kék róka« című színművének előadására, amely valószínűleg már a jövő hét folyamán bemutatásra kerül.

— **Elpusztult a ljubicsevői ménesben egy háromszázötvenezer frankos versenyló.** Beogradból jelentik: A földművelésügyi minisztérium értesítették, hogy a ljubicsevői ménesben elpusztult a Le Dragon nevű világhírű versenyló, amelyet néhány évvel ezelőtt 350.000 frankért, akkor 1.200.000 dinárért vásárolt az állam tenyésztési célokra. A versenylóval betegsége alatt háromtagú orvosi bizottság kezelte. A földművelésügyi minisztérium elrendelte a ló felboncolását, hogy pontosan megállapíthassák a halál okát.

— **Lemondott szolgabíró.** Szomborból jelentik: Protics Nemanja szombori szolgabíró tanulmányai folytatása végett állásáról lemondott. A belügyminiszter a lemondást elfogadta.

— **Jegyzői áthelyezések.** Szomborból jelentik: Matkovic Dobrica főispán Pavlovics Oresztije adai községi jegyzőt Novisziváca, Branovacski Szima bezdáni jegyzőt pedig Tovarisevóra helyezte át.

— **Két-három milliót ígér a szuboticei kórházért a bácskai tartomány.** Szomborból jelentik: A szuboticei kórház tartományi kezelésbe való átvétele elé, mint ismeretes, különféle akadályok gördültek. Szubotica város tíz millió dinárt kért a tartománytól a kórházért, de a tartomány nincs abban a helyzetben, hogy ekkora összeget fizessen, annál is inkább, mert abban az esetben, ha a kórházat átveszi, több milliós költséggel át kell azt alakítani. A tartomány — mint értesülünk — hajlandó lenne két-három millió dinárt fizetni a kórházért a városnak, de ezt is csak huszonöt éves törlesztésre. A tartomány ugy is hajlandó átvenni a kórházat, hogy az telekkönyvileg Szubotica város nevében maradjon, de ebben az esetben a városnak, ha később újból saját kezelésbe veszi a kórházat, meg kell térítenie azt az összeget, amelyet a tartomány rákötött a kórházra. A napokban Szubotica város Petrovics Milenkó tartományi főorvos, aki befejezi a kórház ügyében Szubotica város és a tartomány között folyó tárgyalásokat.

— **Bácskai fűtőművész karrierje.** Szentáról jelentik: Bálint József moli származású fűtőművész, a zagrebi Music Hallban óriási sikerrel több koncertet adott. A napokban néhány gramofonlemez is elkészült Edison Bell kiadásában. A zagrebi rádióstudióban is adott már koncertet. Most a beogradi rádió leadóállomás vezetésével állapodott meg, hogy néhány napon belül — május tizenkettőre és tizennyolcadikára között — fűtőkonzertet rendez a beogradi stúdióban, amikor a madárcsicsergésen kívül klasszikus zenedarabokat is interpretál.

— **Egy férfi hulláját fogták ki a Begából.** Becskerekéről jelentik: Pár nap előtt Begejszvetiguragy község határában egy férfi holttestét látták uszni a Begán, mikor azonban ki akarták húzni a folyóból, a holttest eltűnt. Tegnap valószínűleg ugyanezt a hullát felvetette a Bega Klek község határában, ahol a halászok kihúzták a holttestet. A holttest munkásruhába öltözött 35–36 év körüli férfi hullája, amely az orvosi vizsgálat megállapításai szerint körülbelül három hete került a vízbe. A holttest személyazonosságát nem sikerült még megállapítani, valószínű azonban, hogy az illető még Romániában fulladt bele a vízbe. A holttesten külső sérülések nyomai nincsenek.

— **Egy millió dinárral megkárostitották az államot a karagyorgyevoí mentelep szabálytalan gazdálkodásával.** Noviszadról jelentik: A karagyorgyevoí állami mentelepen nemrégiben nagy szabálytalanságnak jöttek a nyomára. A szabálytalanságokat részben elbocsátott tisztviselők, részben nyitlen feljelentések közzétették a felettes hatóságokkal. A pénzügyminiszterium Marjanovics Budimir állami főszámvevőszéki főinspektort küldötte ki egy hónappal ezelőtt, hogy folytassa le a vizsgálatot. Marjanovics Budimir egy hónapig a helyszínen folytatta a vizsgálatot s néhány nappal ezelőtt fejezte azt be és megállapította, hogy az államot közel egy millió dináros károsodás érte a szabálytalan gazdálkodás miatt. Az inspektor jelentést tett tapasztalatairól a pénzügyminiszternek és az állami főszámvevőszék elnökének, akik értesíteni fogják a földművelésügyi miniszteriumot, mint a mentelep felettes hatóságát az ügyről. Marjanovics Budimir egyben büntető feljelentést tett egyes személyek ellen a palánkai járásbírósnál.

A csuk májolaj helyett
a melegebb időszakában is a józú,
kelleme, poralaku

JEMALT
valóságos élvezet

— **A zagrebi akadémia hangversenye Szomborból.** Szomborból jelentik: Hétfőn érkezik Szomborba a zagrebi akadémia énekkar, amely nem régen tért haza nagyszerű németországi és ausztriai hangverseny körújáról. A kitűnő egyetemi dalárda hétfőn este tartja egyetlen hangversenyét a szombori Szokolánumban.

— **Lloyd George a rajnai angol csapatok azonnali visszavonását követeli.** Londonból jelentik: Lloyd George Zangerban hatalmas programbeszédet tartott, amelyben főleg a munkanélküliség kérdésével foglalkozott. A hallgatóság közül valaki megkérdezte tőle, mi a véleménye a rajnai angol csapatok visszarendeléséről. Lloyd George azt válaszolta, hogy egy nappal tovább sem volna szabad, hogy az angol csapatok a Rajna mellett maradjanak. Kijelentette, hogy érthetetlennek tartja, hogy a kormány miért nem rendel el a csapatok visszavonását, aminek érdekében a legelősebb harcot fogja indítani.

Dráma a Duna közepén

A beljei halászlé uradalom egyik óre agyonított egy bácsmonostori gazdálkodót

Szomborból jelentik: Megrendítő tragédia történt csütörtökön reggel Bácsmonostornál a Dunán. Seremesics Péter és Penják Márkó bácsmonostori gazdálkodók csónakon elindultak a baranyai part felé, hogy ott nádat vágjanak. Már közel jártak a parthoz, amikor a beljei halászlé uradalom két óre: Paunovics Budimir és Raketic Nikola észrevették a közeledő csónakot és azt hitték, hogy a benne ülők halászni akarnak az uradalom területén. Az örök megállásra szólították fel a két gazdálkodót, akik azonban megijedtek, hogy valami bajuk lesz és ahelyett, hogy megálltak volna, gyorsan evezni kezdtek visszafelé.

Az örök is csónakba ugrottak és üldözőbe vették a két gazdálkodót, akiket többször felszólítottak, hogy álljanak meg. Miután azok többször felszólításra sem álltak meg, Paunovics vadászfegyverrel a csónakba lőtt és a golyó a fején találta Seremesics Pétert. Tárta, Penják Márkó meg ekkor sem állt meg, de mire a partra ért, Seremesics már halott volt. Penjáknak sikerült sérülés nélkül partra érni.

Az ügyről jelentést tettek az ügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását és a vizsgálat lefolytatását.

— **A becskeréki kamara kisipari osztályának ülése.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki kereskedelmi és iparkamara kisipari szekciója hétfőn, május 13-án reggel 9 órakor ülést tart, amelyen fontos kérdéseket foglalkoztatni. Így többek között megvitatják a házalás megrendszabályozásának és az iparendély nélkül dolgozó iparosok elleni küzdelem kérdését. Azonkívül állást foglalnak az illegális kereskedelem ellen, különösen a hólapdarendszer és a különféle sorsolással összekapcsolt árusítás ellen, továbbá az ugynevezett »alkalmi vétel« néven üzött kereskedelmi visszaélések ellen. Tárgyalni fogják az országos vásárok csökkentésének kérdését és a háziipar címen folytatott gváripar ügyét. Foglalkoznak továbbá a kisipari munkások munkajelének kérdésével is, valamint az irástudatlan iparostanonok alkalmazásának beszüntetése ügyével. Az értekezletet a kamara helyiségében tartják és arra a kamara iparoszekciójának minden tagját ezuton is meghívják.

Gyomor és hasbántalmak, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség megszűnhetne azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Orvostanárak dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a **Ferenc József** viz járványok idején is mint biztos és enyhe hashajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 39

— **Megalakítják a magyar újságírókamarát.** Budapestről jelentik: A magyarországi újságírók egyesülete most tartotta meg közgyűlését, amely rendkívül viharos lefolyású volt. A közgyűlés háromtagú bizottságot küldött ki, hogy tárgyaljon a kiadók szindikátusával az újságírók szociális helyzetének javítása érdekében. Ezután Kun Andor indítványára a közgyűlés egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az újságírók egyesülete kívánja az újságírókamarára felállítását és megbízták az elnökséget, hogy a kamara felállítására érdekében a szükséges lépéseket tegyék meg és illetékes körökkel lépjenek érintkezésbe. A gyűlés befejezése után Márkus Miksa az újságírók egyesületének elnöke betérjesztette lemondását, azzal az indoklással, hogy nem tartja helyesnek az újságírókamarára megalakítását.

Weisz Nővérek
hölgyfodrász-szalonn értesíti a hölgyközönséget,
hogy szalonját a szemben levő

Kunetz-házba helyezte át
A szalon a legnagyobbított és hygienikusan átalakított helyiségben

május 1-én nyílt meg

SPORT

Végleg kijelölték a Beograd ellen játszó válogatottat Kenyeres helyett Kopilovics a jobbhalf

A szuboticei alszövetség igazgatótanácsa csütörtökön este ülést tartott, amelyen a vasárnap Beograd ellen szereplő válogatott csapat végleges felállítását ejtették meg. **Szegedinszki** alszövetségi kapitány rámutatott arra, hogy a halvesor a tervezett felállításban nem állja meg a helyét és indítványára beható vita után a jobb half posztra Kenyeres helyett Kopilovicsot (SzAND) jelölték ki. A csapattelállásban más változás nem történt, míg a lemondott Virág helyett Ambrust rendeltek ki kapustartaléknak, Kopilo-

vics helyére pedig Rengei került a tartalékba. A válogatott felállítására tehát végérvényesen a következők: **Hanák — Held, Cvetkovics — Kopilovics, Jovanovics, Göncöl — Inotay, Kikics, Kovács, Horváth, Gabrics.**

Tartalékok: Ambrus, Rengei, Barna II.
A szuboticei válogatott szombat este hat órakor gyorsvonaton, Gyorgyevics Jován elnök és Szegedinszki Nesztor főtitkár, alszövetségi kapitány vezetésével utazik el Beogradba.

Szuboticei válogatott—Ferrum 5:2 (2:1)

Bíró: Krausz. A Beograd ellen kijelölt válogatott csapat csütörtökön délután a Ferrum együttese ellen triálmérkőzést játszott. A válogatott jobboldali játéka egyáltalán nem elégtette ki a SzAND-pályán jelen volt nagyszámú érdeklődőt és az az általános vélemény alakult ki, hogy ez az együttes a teljes sikerelenségre van ítélve Beograd válogatottjával szemben. Főleg a halvesor mutatkozott rendkívül gyengének a mai triálon. A kilencven perc alatt még a lelkesen játszó másodosztályú ellenfélrel szemben sem volt egyetlen egészséges momentum is sem ennek a halvesornak és bármily nehéz is ma Szubotica jó halfokat találni, bizonyos, hogy az alszövetség nem bízhatja a válogatott legfontosabb csapatrészét a triálon látott halvesorra.

A válogatott csapatban egyébként csak a védelem produkált megnyugtató játékot. A csapat oszlopa kétségkívül **Held**, aki a legnehezebb helyzetben is fölületes tudással oldja meg feladatát. **Cvetkovics** megértő és megbízható partnerének bizonyult, noha rugásai nem a legjobban sikerültek. **Hanák** kapusnak nem volt túl nehéz dolga, bár játékán így is meglátszott a lámpaláz. A ma szerepelt halvesorból egyedül **Göncöl** mutatott megbízható formát. **Jovanovics** igen

gyengén szerepelt, míg Kenyeres és Kopasz (Villanytelep) a nyújtott teljesítmény alapján kombinációba sem jöhetnek. A csatársor formáját a rendkívül gyenge halvesor miatt nem lehetett megállapítani, ezenkívül a meccs nagy részében nem is ambicionáltak túlságosan a játékot. Nagyon jó volt **Inotay** és **Gabrics**, míg a belsőcsatároknál a kapuelőtt nagyfokú határozatlanság ütközött ki.

A Ferrum dicséretre méltó ambícióval küzdött és meglepően jól látszott a mezőnyben is. Legjobb része a védelem volt, különösen **Mahalik** kapus és a centerhalf játszott kitűnően.

A válogatott csapat góljai közül **Kovács** három, **Inotay** pedig kettőt lőtt, míg a Ferrum góllövője **Sztójánovics** volt, a második gólt 11-esből lőtte.

Az alszövetség igazgatótanácsa csütörtökön este összeült, hogy a triálon látottak alapján végleg kijelölje a válogatottat.

BUDAPEST

Ferencváros—Sabaria 6:0 (2:0).

Ferencváros B.—Hungária B. 4:2 (2:1).

Službeni deo Subotičkog Nogometnog Podsaveza

ZAPISNIK

sastavljen dne 26. aprila 1929. u Subotici na sednici Upravnog Odbora Subotičkog Nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Djordjević Jovan predsednik, Gregorić Franjo podpredsednik I., Milodanović Martin podpredsednik II., Segedinski Nestor sekretar I., Skenderović Geza sekretar II., Brajković Sreten blagajnik, dr. Pecarski Branko, Zmak Matko, Reister Karlo, Nikolić Petar, Lampman Franjo, Braun Ladislav, Način Koloman, Kraus Mihajlo, Nadj Dezider, dr. Singer Adolf.

Odsutni: Milovančević Ilija i Santo Andor.

1. Čitanje zapisnika od 19. IV. 929.
- U. O. nakon čitanja overovljuje.
2. Dopis Sekcije ZNS u Subotici u komu moli dozvolu da se kand. suci puste bezplatno na svima priredbama kada budu određeni za međjašnjeg sudiju.
- U. O. molbi Sekciji ZNS-a udovoljava i upućuje sve svoje sportske nadzornike, da puste ovakve kandidate na igralište uz prikaz potvrde izdate od Sekcije ZNS-a u Subotici.

3. Dopis Apatinskog S. U. u komu saopštava izbor svoje nove uprave.
- U. O. uzima na znanje.
4. Dopis Topolskog S. K. u predmetu prij. utakmice sa S. K. Konobara dne 25. IV.
- U. O. utakmicu dozvoljava.

5. Dopis JNS-a br. 371/928—29. od 24. apr. u komu poziva ovaj podsavez, da saopšti svog prvaka.
- U. O. upućuje I. sekretara, da saopšti JNS-u, da je definitivni prvak SAND.

6. Dopis St. Kanjiškog AC-a u komu saopštava izbor svoje nove uprave.
- U. O. uzima na znanje.
7. Dopis Hrvatskog Sokola u Subotici u komu moli zabranu svake priredbe, sa strane ovog podsaveza odnosno njihovih klubova, dne 16. juna t. g.
- U. O. molbu odbija sa motivacijom da u ovakvim slučajevima može izlaziti u susret isključivo samo Jugoslavenskom Sokolu.

8. Dopis S. K. Sokola, Sombor u komu se žali, da Senčanski AC nije isplatio putne i obiskrbne troškove.
- U. O. upućuje I. sekretara, da u ovom predmetu sprovede istragu.
9. Dopis Bunjevačkog S. K. u komu saopštava izbor svoje nove uprave.
- U. O. uzima na znanje.

10. Dopis Konobarskog AC-a u komu saopštava izbor svoje nove uprave.
- U. O. uzima na znanje.
11. Dopis Konobarskog AC-a u komu saopštava da je kaznio svog igrača Stevana Kočmar-a zabranom igre kroz 1 godinu dana.
- U. O. dostavlja predmet kazn. odboru s tim, da sprovede istragu i nakon toga dostavi upr. odboru.

12. Dopis Bunjevačkog S. K. u komu saopštava da su odobrena pravila po polit. vlastima.
- U. O. uzima do znanja.
13. Dopis SAND-a u predmetu dozvole prij. i internacionalnih utakmica dne 19. i 20. maja, između S. K. Banat, Temišvar—SAND-a, SMTC-i i S. K. Ferum-a.
- U. O. utakmice dozvoljava.

14. Dopis Somborskog Sportskog Udruženja u komu saopštava, da je doznačio ovom podsavezu Din. 244.32 na ime obračuna za odigrane prv. utakmice i prij., nadalje moli za izveštaj dali ima još kakvog duga prema ovom podsavezu.
- U. O. upućuje svog blagajnika, da u ovom predmetu izvesti Somborsko S. U. izravno o stanju stvari.

15. Prijava sav. sudije g. Vukovića protivu Senč. AC-a povodom incidenta nastalog prilikom odigrane prv. utakmice dne 21. aprila 929. između Senč. AC—Somb. Sokola u Senti.
- U. O. dostavlja ceo predmet Kazn. Odboru, da sprovede istragu protivu igrača Senč. AC-a.

16. Dopis Bogdana Maramića, izvest. Pravde, Beograd, u komu moli slob. kartu na svima priredbama ovoga podsaveza.
- U. O. izlazi u susret i izdaje slob. kartu na svima priredbama ovog podsaveza za god. 1929.

17. Dopis Uredništva «Novisad» u komu moli slob. kartu za svog ovdajšnjeg izvestitelja g. Bavru Rakića na svima priredbama ovog podsaveza.
- U. O. izlazi molioću u susret i izdaje slobodnu kartu na svima priredbama ovog podsaveza, za god. 1929.

18. Predlog I. Sekretara, da se u buduće ne izdaju kolajne prvaku podsaveza i ostalim prvacima I—II. i res. timovima usled vrlo slabog materijalnog stanja ovog podsaveza a u mesto kolajne, da se izda diploma.
- U. O. predlog jednoglasno prihvata i odlučuje, da će u buduće izdati diplome u mesto kolajne.

19. Dopis JNS-a u komu upućuje ovaj podsavez, da putem svog podsaveznog kapetana dostavi imena onih igrača, koji bi odgovarali u drž. reprezentaciji.
- U. O. uzima na znanje izveštaj I. sekretara (podsaveznog kapetana) prema komu je već postupio ovom predmetu t. j. predložio je igrače gg. Beleslina i Horvata, oba iz SAND-a.

20. Predlog I. sekretara, da blagajnik ovog podsaveza podnese izveštaj do naredne sednice, koliko pojedini klubovi još duguju ovom podsavezu, za članarinu služb. glasilu i obračuna prv. i prij. utakmica.
- U. O. predlog prihvata i upućuje blagajnika, da postupi u smislu ovog predloga i podnese referat do naredne sednice.

21. Predlog I. sekretara, da se kazne funkcionari S. K. Poštari gg. Janko Jančigaj i Jocić sa po 6 meseci zabranom vršenja svake funkcije.
- U. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosa sledeću odluku:

Kaznjavaju se gg. Janko Jančigaj i Jocić, oba članovi S. K. Poštara sa zabranom vršenja funkcije kroz 6 meseci od 26. IV.—26. X. u smislu §. 43. K. P.

Razlozi:
Poštanski S. K. naneo je uvredi ovom podsavezu, prilikom podnošenja protesta protiv odluke U. O. ovog podsaveza od 22. III. t. g. tvrdeći, da podsavez vodi kampanju protivu kluba i da su njegove konstatacije neistinite.

Kod odmerenja kazne moralo se uzeti u obzir kao otežavajuća okolnost, da su funkcionaru Pešt. S. K.-a, upotrebjavali uvredljive reči protivu podsaveza pred višim forumom, dok je za olakšavajuću okolnost služilo, da isti funkcionari još nisu bili kažnjeni.

Pri donošenju presude, Podsavez je ustanovio najnižu kaznu predviđenu u određenom članu Kazn. Pravila.

Ovim putem se izveštavaju zainteresovani, t. j. Poštanski S. K. stim, da saopšti gornju odluku svojim funkcionarima.

ZAPISNIK

sastavljen dne 1. maja 1929. god. u Subotici na sednici Poslovnog Odbora Subotičkog Nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Gregorić Franjo predsednik I., Skenderović Geza tajnik II., Brajković Sreten blagajnik, Tumbas Šime, Kokai Franjo, Lulić Dezider, Sonenberg Zoltan i Matković Stevan.

P. O. zapisnik od 24. aprila 1929. god. nakon čitanja overovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:
Za S. K. Ferum, Subotica: Sabo Lajčo od 8. V. tek. god.
Za S. K. Sub. E. Centrala: Rafai Josip od 8. V. 1929. g.

Za Sub. ŽAK: Kalender Jovan, Pasterko Mirko i Ruski Slavko, svi od 8. maja 929.
Za Senčanski AC: Šimonji Ivan i Sušić Todor, oba od 8. maja 929.
Za Somborsko Sportsko Udruženje: Botić Miloš i Veingand Mihajlo, oba od 8. maja 929.
Za S. K. Tesla, St. Bečej: Janek Josip (Subotički Sport) od 8. maja 929.

Za Adžanski S. C.: Lajčo Varga, Špigel Šimon, Fodor Franjo, Terek Ilija, Nadžal Aleksandar i Latak Vojislav, svi od 8. maja 929.
Za SAND: Altal Matija od 8. maja 929.

P. O. poziva SMTC, da izda u roku od 8 dana legitimaciju igrača Luke Kunok radi verificiranja za Sub. ŽAK, Ljudevita Lerinca za SAND, Antuna Stipića za SAND, Ladislava Bogašića za S. K. Sub. E. Centralu, ili pak saopšti zapreke protiv verificiranja, i najzad neka javi zadnje javne utakmice.

Isto tako se poziva Subotički Radnički S. K. da izda Svetozara Pušina za Sub. ŽAK, i Franju Sarića za SMTC.

Prijava sportskog nadzornika g. Zoltana Sonenberga od 28. IV. t. g. protiv sav. suca g. Boroša, dostavlja se upr. odboru.

Prijava sportskog nadzornika g. Skenderovića od 28. IV. t. g. dostavlja se Kaznom Odboru.

Priziv Somb. ŽAK-a protiv prvenstvene utakmice Somb. ŽAK—Somb. Sport, koja je odigrana dne 21. IV. t. g. u Somboru, dostavlja se Sekciji ZNS-a na mišljenje.

P. O. u stvari dopisa Bunjevačkog S. K. protiv uprave igrališta Sport-ŽAK-a upućuje tajnika II. da sprovede istragu.

P. O. dopis S. K. E. Centrale u komu otkazuje prvenstvenu utakmicu protiv JAD Bačke u korist istog kluba, uzima do znanja.

P. O. na dopis Odžačkog S. K.-a ustanovljava, da je dana 21. aprila t. g. Gušto Veiman (VSC) potpuno pravilno nastupio, pošto je isti verificiran pod br. 664.

Dopis ZNU-a radi otpušnice igrača Stevana Künko (TSC) uzima se na znanje i upućuje se tajnik II. da dostavi otpušnicu ZNP-u.

P. O. dopis Cantavirskog AC-a u komu javlja da dne 5. maja t. g. ne može nastupiti protivu Gulcis S. K.-a i usled toga otkazuje prv. utakmicu u korist Dulcisa, uzima do znanja. Ujedno se vraća dopis s tim, da isti ima se snabdeti i sa potpisom klubskog predsednika.

Priziv Subotičkog Sport Kluba protiv odigrane prvenstvene utakmice dana 21. aprila 929. godine sa SMTC.

P. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosi sledeću odluku:
Odbija se priziv Subotičkog Sport Kluba u celosti.

Razlozi:

P. O. konstatuje da je učinio pogrešku prilikom verificiranja igrača Der-a za SMTC, za koju ne može klub uzeti na odgovornost. Prigovor Subotičkog Sport Kluba protiv krivog verificiranja igrača Der-a mogao bi se uzeti u obzir samo u roku od 8 dana objavljenja u služb. glasilu ovog Podsaveza.

Iz ovog slučaja P. O. zaključuje, da se verificiranje igrača Der-a za SMTC ima ispraviti tako da isti igrač ima prava igrati u bojama SMTC-a od dana 14. maja 1929. godine.

P. O. na temelju dopisa Somborskog Sporta izdaje legitimaciju igrača Mihajlu Bogičaru u duplikatu.

Verificiraju se sledeće prvenstvene utakmice i to:
od 14. IV. 929. SAND—Bačka 4:1, od 21. IV. 929. SAND—ŽAK 4:1, SMTC—Sport 4:0, Odžački S. C.—VSC 2:1, Pajmački AC—Somb. G. D. 2:2, Konobari—Hakoah 8:0, Bezdansko S. U.—Miletičko S. D. 5:3, St. Bečejski Radnički—Bačkogradišćanski AK 3:0, Poštari—Radnički, Subotica 9:1, Sport res.—SMTC res. 3:0.

Uzimaju se na znanje sledeće odigrane prij. utakmice i to:
od 31. III. Somb. Sport—Somb. Soko 1:0, od 14. IV. Odžački SC—Hajduk Kula 7:1, od 21. IV. TAND—Poštari, N. Sad 4:1, Srbija, V. Kikinda—St. Bečejski Soko 2:1, od 28. IV. Odžački S. C.—Temerinski S. K. 1:1, Topolski S. K.—Konobari, Subotica 5:0.

Skenderović Geza s. r. tajnik II.

ZAPISNIK

sastavljen dne 1. maja 1929. god. u Subotici na sednici Kaznenog Odbora Subotičkog nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Milodanović Martin podpredsednik II., Skenderović Geza tajnik II., Šofčić Geza, Funks Ladislav, Matković Milorad, Ognjanov Borivoj, Holender Djula.

K. O. zapisnik od 24. aprila t. g. nakon čitanja overovljuje.

Igrač Gabrić (SAND) ne kažnjava se, pošto se ustanovilo, da je kao nekrivljenog istavio sav. sudija iz igre.

Poziva Bunjevački S. K. da uputi svojeg igrača Budanovića na iduću sednicu ovog odbora (8. V. t. g.) u veče u 7 sati u podsavezni lokal radi saslušanja.

Poziva se igrač Stevan Kočmar (Konobarski AC) isto radi saslušanja na sednici ovog odbora.

Na temelju sudačkog izveštaja sav. suca g. Vukovića, poziva se Senčanski AC, da svoje igrače i to Pajića, Rac-Sabo i Mezei uputi radi saslušanja na sednicu ovog odbora (8. V. t. g.) u veče u 7 sati u podsavezni lokal.

Skenderović Geza s. r. tajnik II.

KÉPEK A LIGETBŐL

CSALÁDI IDILL — A SZUBOTICAI LILIAM — VIRÁG MARISKA PADJA

A ligethen tavaszi riadót fujt a rezeshanda és a jó szuboticiai jasszok megmámorosodva römmiztek a padon. A fü zöld szigetén kikötött egy hattagu család és a papa egész napra bereendezkedett a ligetben: a borsak vermet ázott, a sültet bedugták a bokor alába és elnyújtózkodott a ligetben. Egész héten készültek erre az egy napra. A mama magával hozta elmaradhatatlan kényeztetőit és jó pogári szokás szerint, tekintet nélkül az esetleges érdekességekre, szorgalmasan öltögetett. Apuka egy ideig Ferikével játszott, meglovagoltatta a térdén, de figyelmét csakhamar a sétáló nők vonták magukra. Félszemmel, hogy a felesége ne lássa, az orra előtt elvillanó lábakat nézegette.

— Apuka légyél ló — inditványozta az egyik gyerek.

Apuka mosolygott és azt mondta a kis klapacnék, hogy hová gondol, itt sok hácsi, néni sőtál. A kis gyerek rácsimpaszkodott apukára és vitáni kezdett, hogy valóságos csöndület támadt körülöttük.

— Mért ordítasz? — fordult feléje a mama.

— Apuka nem akar ló lenni — sivitott a gyermek torkaszakadtából.

— Ugyan fiam, — fordult az ura felé az asszony — hát mért nem akarsz játszani a gyerekekkel.

— Nem azért jöttünk ki Ide a ligetbe, hogy lovat játszunk, fogd be a szádát és ne pártold a gyereket. Te pedig — fordult fenyegetőleg a fia felé — ne sipíts, mert elhuzom a nótádat.

A nagy érdeklődés adta a mamának a merészséget, hogy megmutassa kicsoda ő a családban. Felugrott és odlépett az ura elé.

— Ha te itt skandalumot csinálsz, azonnal megyek haza, érted? Pihenni jöttem a ligethe, nem veszekedni.

Erre a másik három gyerek is elkezdett ordítani. A vurstli közönsége már ott tolongott körülöttük. Olyanokat is mondtak, hogy üsd, nem apád, míg a komolyabbak azt vitatták, hogy a gyereket nem szabad elkényeztetni. A gyerek fogja be a száját és menjen futballozni.

— Hát juszt sem leszek ló, ha a fejed tetejére állsz, akkor sem — kiabált apuka.

— Mondd ezt még egyszer, merd még egyszer kimondani.

— Még kétszer is merem, én vagyok az ur a házban.

Egy néző közbeszólt, hogy a házban igen, de a ligetben nem. Orlaját öntötték a tűzre. A papa egyre vadabb lett és a második féldő első percében megiegyintette balkezével neje arcát.

— Pfuji, kiállítani — röhögött egy suhanc és szájába kapva az ujjait, olyant füttyült, mint egy gőzgep.

— Fault! Fault!

Anyuka egy büntető rugást tett és ezzel a ligeti kirándulásnak vége volt. Jött a rendőrség és bekülszre szólította fel a feleket. A mama kijelentette, hogy ezek után válik. Hát ez majd elvállik, de tény, hogy összeszedte a cöknyököt és a négy gyerekekkel elindult hazafelé. Apuka tisztes távolból kullogott utánuk. Azt du-

delta magában, hogy új a ligetben nem is olyan nagy-szerű...

A nap eposzióén sűt fenn a fák között. A verki elérékenyítően húzza a szegény jó *Böksi ne sírjon, Böskim édesi*. Ez a verki nem akar a korral haladni. Tíz évvel visszamaradt, de ez nem baj. A majálisozó pesztónaknak valahogyan ez jobban a szívükbe markol. Megilletődve állnak a repülő hajóhinta mellett, a ruhájukon még érzik a friss keményítő szaga, a fejkendőjükön nincs még egyetlen gyűrődés sem, olyan mint a szívük; miakulátnak.

— Páris, Berlin, London... egy ut két dinár... utólevél nem kell, uraim és hölgyeim tessék beszélni.

A szubotici liget Lilioma ott áll a hinya mellett, mint egy admirális a hajó fedélzetén, felkacsintgat a magasba, ahol ijedten akár a lepkeszárnyak röpködnek a szoknyák a szélben, piros harisnyakötők és rózsaszín lábak nevetnek le rá a magasból. Ijedt kis polgárlányok, a boltok tünderei csitipelnek fent, kapkodják a szoknyájukat. A Liliom már blazirt az ilyen látványokkal szemben, viszont emésztő pillantásokat küld egy barnánpiruló lány felé, aki a retiküliében kotorász. Nincs neki egy parája sem, csak vágya, hogy repülhessen a magasba. A Liliom odalép hozzá és meginvitálja egy túrára. Ezzel kikészítette a pletykát is.

— A Gyula szerelmes, na jó választott — bigyvesztü száját egy piszeorru ligeti démon.

— Dézsafünder — mondja egy másik sárgaszemű, kis irigy.

De ők nem hallják már. Beültek a Newyorkba, Liliom nekifeszítette kariatá a kötélnek és mint egy súlyos tárgy a vízbe, belemerült a lány tágranyitl szemébe.

— Játsszátok a hullámzó Balaton tetejét — szólt le a verkiúsnak a magasból a Liliom. Protekciós tura volt. Maga a mester szállt fel a hajóra és szállt két édes szédület között. Potyafuvar volt, lent irigykedtek a lányok, ők meg ott fent az ég és föld között szorították egymás kezét. Szédület volt nézni is Liliom bravurjait. A Newyork felröpült a magasba, már-már úgy

látszott átbukik a tulsó oldalra, lent sikoltottak, fent könyörgött a lány a hintálegénynek, hogy elég, fejlel lefelé néztek, görbén látták az arcokat, elfordult alátuk a liget, a lány babosruhája el akart szakadni a testétől, fehér combjai villogtak.

A verki rendületlenül játszott, valaki boldogan kurjantott a tömegben, hogy ez már dőli...

Csak egy bokor választ el a padtól. A hozfón kérsztül, amelyet most lep el a levél, halk szavak szűrődnek át. A ligeti szerelmesek annyiszor megénekeltek két örök figurája: egy bódultszívű, kis szolgáló és a lovagias cnyekrázában bonyolítja le förtjeit, ők a rügybe öltözö fák alá ülnek ki ebédutántól napestig. A legény fogja a leányzó kezét, azt a vörösrre sikkít érdes kis kezeckét és — hallgatnak. Egyik se tudja, mit kezdjen és az ifju tanácstalanul rajzolgat botlival a homokba. A lány szeppen, ijed, mintha édes titka lenne, vagy ki tudja... Ha valaki arra sétál és kíváncsian odanézi lesüti a szemét...

A szürkülettel egyenes arányban huzódnak egymáshoz közelebb. Susognak, de csak annyi hallatszik, hogy »igen«. A lány mondja, hogy igen, hogy milyen igen, a végső igen-e, vagy csak amolyan közönséges igen nem lehet tudni, tény hogy mindenbe belemegy. Kedves, tavaszi szerelmes igenek biztatók és titkzatosak.

Szemérmetlenül elsétálok előttük és akkor látom, hogy ugyanazon a padon ülnek elvarázsolva, amelyen egy szép virágillatos tavaszi estén évekkal ezelőtt, egy suhanc végzett Virág Mariskával, aki éppen ilyen tarkaruhás cselédlány volt, mint ez, aki szédületen ott ült a legény mellett. A különbség talán csak az közöttük, hogy Vojnic-Rogics Márkó, a vilkos selyemcukor helyett cukorspárgát tartogatott a zsebében.

Különb, ki tudja mi van ennek a zsebében, a zsebbe és a szívébe nem lehet belelátni... (sz. e.)

Ismeretlen helyen fogvatartanak egy newyorki milliommot

Bosszu egy fiatal leány elcsábításáért

Newyorkból jelentik: Dr. Carlo Brancati newyorki milliomos november 19-kén nyomtalanul eltűnt Amerikából. Azóta jött néhány levél, aláírásával ellátva, Londonból, de fassanként ezek a levelek is elmaradtak. Emellett titokzatos kezek Brancati nevében felvettek a bankjától 250.000 dollárt. Ezzel a bonyolult bünygyvel foglalkozik most Newyork és London rendőrsége.

Dr. Carlo Brancati egészen fiatal korában került ki Olaszországból Newyorkba. Mint borbély kezdte meg működését. Emellett azonban beiratkozott a Columbia egyetemre is és orvostant kezdett hallgatni. Óriási küzdelmek és nyomorgások után sikerült is megszereznie a doktorátust. Orvosi rendelőt nyitott Newyorkban. Mikor már jól ment a praxisa és volt kis megtakarított pénze, játszani kezdett a tőzsdén, majd ingatlan spekulációkba fogott. Spekulációi olyan szerencsések voltak, hogy hamarosan abba is hagyhatta orvosi gyakorlatát és ettől kezdve kizárólag csak az üzletnek élt. Óriási vagyon szerzett néhány év alatt. Newyork leggazdagabb embereinek sorába lépett. Számos nagy vállalat főreiszvényese is. Ő volt a Ferraris Trust Company főreiszvényese is. Ez a vállalat nemrég megbukott, Brancatinak azonban még mindig óriási vagyona maradt. Egyedül a palotája és annak be rendezése több mint 400.000 dollárt ér.

Az olasz származású milliomos november 10-ikén reggel nyolc órakor eltávozott palotájából. Fivérének azt mondta, hogy egy barátjával van fontos találkozója. Ettől kezdve nem látta sonki Brancatit. Néhány nappal később aláírásával ellátott és Newyorkból keltetett levél érkezett bankárához. A levélben Brancati felszólította a bankárt, hogy 250.000 dollár értékű részvénypakettjét adja el és ezután a vételárát utalja át egy másik newyorki bankhoz. A bankár ezt a tranzakciót végre is hajította. Végrehajtás után telefonon felhívta Brancati palotáját és itt legnagyobb meglepetésére arról értesült, hogy Brancati eltűnt.

Erre azután a bankár nyomban a rendőrségre stett. Detektívek rohantak ki abba a bankba, ahová a levél értelmében a bankár a 250.000 dollárt átutalta. A detektívek későn jöttek. A pénz már felvette »Brancati megbízottja«. Ez az ismeretlen ember Luigi Romano néven mutatkozott be. Az összeget a Banca Commerciale Mulberry Street-i fiókjánál helyezte letébe, de egy óra múlva újra érte jött és kivette. A detektívek Newyork olasz negyedében találtak is egy Luigi Romanot. Ez az ur azonban tekintélyes, jómódu polgár, többgyermekes családapa, akit mindenki ismer és aki kétségkívül igazolni tudta, hogy nem ő vette fel a pénzt a bankban. Annyit tehát tudott már a rendőrség, hogy Luigi Romano nevést csak el tulajdonította az a gonosztevő aki Brancati részére a pénzt felvette.

A rendőrség most teljes erővel próbálja kinyomozni, hogy tulajdonképpen hol is tartózkodhat az eltűnt milliomos. Mindenekelelt házkutatást tartottak a palotában.

Brancati lakosztályában minden azt a képet mutatta, hogy a milliomos hirtelen elhatározással utra készülődött. Ruhái, fehérneműi össze-vissza voltak dohálva, utibőröndjei, ruháinak és fehérneműinek tekintélyes részével, eltűntek. A szoba falán lyukak találtak, amely a vizsgálat szerint revolvergolyótól származott. Egyéb nyomot nem tudtak kideríteni.

Röviddel Brancati eltűnése után sűrűn érkeztek newyorki ismerőseihez és hozzátartozóihoz az aláírásával ellátott levelek. Levelet kapott tőle a bankja, az amerikai-olasz takarékpénztár elnöke, Cimenella, valamint az eltűnt milliomos Ernesto novü fivére. Ezek a levelek először Passaicból, később Albanyból, majd

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE 37

De Sándor megint nem jutott válaszhoz. Csak nem játszik vele ez a lány? Ahányszor olyat kérdez, ami valami személyes kapcsolatot mutogat csalogatónak, sohasem enged időt, hogy feleljen. Most is.

— Milyen jól korcsolyázik! Ugye engem is megtanít? Bógnizni is!

— Ezer örömmel!

— Jaj de jó lesz! Én minden délután kijövök. Félháromkor már itt vagyok. A tanárom lesz. Sándor megint a hetedik menyországban korcsolyázott. Rögtön meg akarta kezdeni a tanítást.

— Most nem lehet — mondta Ilka. — Este az operába megyünk és így korán kell haza menni. De ha akarja, elkísérhet.

Elindultak. Milyen rövid is az Andrassy-ut a ligettől az oktogónig! Alig lehet pár szót váltani. Igaz, hogy eleinte mindig Ilka csacsogott. Sándor csak készült, készült. Már az Izabella-uccánál jártak és Sándor még mindig nem kezdte el, amit mondani akart. De hát mit is akart mondani?

— Miért olyan szótlan? — ébresztette fel Ilka.

— Annyit szeretnék mondani. És...

— És nem meri? Nem szeretem a gyáva férfit. Egy férfi merjen mindent! De... Jaj! Már késő van! Felkapaszkodom erre a villamosra! A viszontlátásra!

És már el is szaladt. Sándor — kissé bambán — állt ott egyedül.

Mi volt ez? Biztatás? Erre a gondolatra fe-

Bostonból, sőt utóbb Kanadából. Montreálból voltak keltezve. Legutóbbi levelének pecsétje pedig a londoni postahivatalból származott. Ezek a levelek igen rövid, tömörek. Géppel vannak írva és látszik, hogy művelten emberek fogalmazták. Brancati aláírását azonban minden levélben valódiak. Nyilvánvalóan erőszakal iratták alá ezeket a leveleket Brancatival.

Annyi tehát bizonyos, hogy Brancati legutóbb Londonban volt. Mack Geehan bronxi államügyész most kábeltávíratban kérte a londoni Scotland Yardot, állapítsák meg, kik utaztak óceánjáró hajón a múlt év decemberében Newyorkból Londonba. Segítségére van a nyomozásnak bizonyos fokig az a kábeltávírat is, amely karácsonykor érkezett Brancati Newyorkban élő fivéréhez.

— Szerencsésen megérkeztem, kellemes ünnepeket. Levél meg, Carlo.

Néhány nappal később levelet is kapott. Ernesto Brancati Londonból. A levél igen rövid, csak ennyi áll benne gépirással:

— Állapotom kielégítő, néhány hétig Angliában maradok, ahol a nyakamon műtétet fognak végrehajtani. Kellemes ünnepeket kíván Carlo.

Brancati golyvában szenvedett és ezért némi alapja van annak a mondatnak, hogy a nyakát meg fogják operálni. A milliomos fivére azonban attól fél, hogy Brancatin egészen másfajta és kevésbé jótékonyhatású nyakoperációt hajtottak végre azok, akik eltűntették. A rendőrség is ezen a véleményen van. Hogy tulajdonképpen mi történhetett Brancatival, az még tisztázatlan.

Valószínűnek tartják, hogy Brancatit a tettesek Kanadába csalták, onnan azután valamilyen módon, akár megtévesztéssel, akár terrorral, Londonba vitték és itt meggyilkolták. Közben persze gondoskodtak arról, hogy kezükbe kaparintsák a milliomos 250.000 dollárját és még leveleket irattak vele alá óvatosságból, hogy newyorki barátai köre ne nyugtalankodjék.

Megállapította a rendőrség, hogy Brancati eltűnése előtt New-Jersey-i birtokán egy ismeretlen olasz társaság gyűlt össze. Hogy ezek az olaszok mit tanácskoztak, nem tudja senki. Valószínűnek tartják, hogy a newyorki olaszok egy maffiájáról van itt szó. Adatok vannak arra, hogy egy olasz társaság üldözte Brancatit, amiről állítólag elcsábított egy Mary Mastromarino nevű tizenkilencéves olasz származású leányt. Brancati palotájának átvizsgálása során az íróasztalán egy cédulát találtak ezzel a felírással:

— Te gazember, ha nem küldöd mingyárt vissza azt a nőt, akit a házadban tartasz, elővök az irodádba és leöllek, mint egy disznót. Azonnal küldd vissza a nőt, mert különben beváltom a szavamat. Egy nap időt hagyok neked. Ha ezalatt nem teljesíted a parancsomat, elővök hozzád a barátaimmal és te fogunk megszárolni.

Ez az ügy különben annakidején a nyilvánosságra is került. Röviddel eltűnése előtt Brancati a bíróság elé került azzal a váddal, hogy egy fiatal olasz leány palotájában tartott erőszakkal. A leány maga vallott azonban mellette, úgyhogy felmentették. Valószínű, hogy emiatt akartak most bosszút állni rajta a maffia tagjai, akik azonban emellett az anyagiakat sem vetették meg.

jébe futott a vére.

Másnap alig győzte az ebéd végét bevárni. Rohant ki a jégpályára. Ilka még nem volt ott. Türelmetlenül körözgetett olyan helyen, ahonnan a bejáratot jól szemügyvel tarthatta. Kinzó lassúsággal mult az idő. És Ilka nem jött. Mi történt? Már besötétedett. Végre is el kellett mennie. Szomorúan bandukolt. Bereznayék lakása elé ment sötét arccal és szívvel. A második emeleten világosság. Othon vannak. Ha most fölmehetne!... Sándor délelőtt diadalmasan patogó vers ritmusát dobogtatta szívében és mire lefeküdt, bus költemény gyászos ütemére akadozott a szíve.

Hát igen... Szerelmes! »Egy férfi merjen mindent!« És ő merni fog! Küzdeni fog Ilkáért, hogy elnyerhesse. De hogyan? Az irodalom? Most először érezte az írói glória fényét kissé fakónak. Hátha elbeszélése díjat nyer? Száz arany! Igen ez már valami! Aztán félév múlva abszolutoriumot kap. Végez a joggal. Dr. Rozsos Sándor miniszteri s. fogalmazó! Elegáns ruha. Frissen borotvált arc. Szépen fésült fej...

Nagy boldog volt Rozsos Sándor!

Vacsora után. A nagy ebédlőasztal körül ül a család. A kályhában vígan ég a tűz. Derüs nyugodt kép. Mintha az »Über Land Und Meer« kliséit albérlhetlen kapó illusztrált folyóirattól vágták volna ki. Bereznay szivarozik és újságot olvas. Bereznayné papírlapon számol és sűrűn veszi szájába a plajbászt. Márta bonyolult csitkemintát horgol. Ilka Marlitt-regényt olvas. (Marlittot a családi asztalnál a nyilvánosság előtt de a hálószobában Burget-t, Mantegazzát, sőt — borzalom — Zolát is). (Folyt. köv.)

**Most van alkalma
 hogy egyszerre megszabaduljon
 gondjaitól és hogy meggazdagodjék**

Az álami osz álysorsjáték XV. sorsjátékának 5. osztálya május 11-én kezdődik és június 6-ig tart
Huzás mindennap
LEPEDAT és JOVANOVIĆS
 Subotica, az ország elismeren leg-szerencsésebb sorsjegyarúsfól
 kívánatra azonnal megküldik Önnek a szerencseszámot

Pótsorsjegyárak: egész 500.— dinár, fél 250.— dinár, negyedsorsjegy 125.— dinár

LIFKA-MOZI
 Csütőlőtől vasárnapig
CAREVICS
 Lebak operettja után, eredeti zenével
 Főszereplő:
SVETISLAV PETROVIC
 Minden előadásnál énekel
SERJOŽA KRIVCOF
 harisnyista
 Minden előadásnál táncolnak
Darinka Miri és Fedor Prihocko
 táncművészek
Rendes helyárak! Rendes helyárak!

Elismert, legjobb minőségű, friss
teavaj
 kilónként
50 dinár
Trišić Todor
 tejtermékek kereskedésében
 Subotica, Strossmayerova 22.
 Faragó mézáró mellett

LEVELEZÉS
 KIRAKATÚVEGEK, TÜKRÖK GARANTÁLT EL-SŐRENDEŰ MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ „ALBA-TÜKRÖGYÁRNÁL” NOVI-SAD. 4877

FOGLALKOZÁS
 Elektro-Betriebsmonteur sucht Stelle als selbständiger Elektro-Betriebsmonteur kleinerer Centrale oder Fabrik. Versiert in Hochspannung, Niederspannung und Schwachstrom-motoren-Reparaturen, Wicklerai, moderner Installationen. STB Staatsbürger, spricht serbisch, deutsch und ungarisch. Adresse in der Administration. 4883

**Kékkő 99%
 Zöldpor 75%**
 legelőbb minőségű
Sugar-Manórnál
 Telefon 47

Burgonya
 átkészít, galici, Ella, Wolmann és fehérvagontételekben prompt szállításra
COMERC SENTA
 TELEFON 60

Egészséges GYOMOR
 és a re des szételeés az egészség legfontosabb feltétele. meri ha erre ügylünk, életét vessz k sok olyan betegségnek, amelye et az ál land) va y időnkint felépő szorulás okoz, mint a főfá- lás, vérszegénység, gyomor-tekély, bél- és mábajok, sárgaság, epebajok, a vize- teli szervek mindennemű megbe-egedése, véredénye- meszesedés, vértisztatlanság, étvágytalanság, stb. Mindezeket a legkikeressob- ben gyógyítja a
PURGATIN TE
 nagy lényű gyó dővel 16 szál, részli 15 utó rész e szó- tje egy doboz 30 dinár, ke- tje doboz 55 dinár.

Ondoláló és manikűröző azonnal felvétetik. Wel- nenth, Subotica, Jelaciceva ul. 9. 4858

Gyógyszertártulajdonosok.
 Alkalmazottak állandóan előjegyzésben vannak. Kemikalija, Novisad. 4911

Forbelyeged, azonnali be- lépésre felvétetik. Csakis előrendű munkások jé- lentkezzenek. Mészáros Gé- za fodrász, Senta. 4916

Erziehlerin suche zu 2 grö- seren Kindern gegen gute Bezahlung und familien haften Behandlung. Offerte an Andrija Svarc, Suboti- ca. 4925

Ezold magyar-német leány 8 éves fiúhoz kerestetik. Cim a kiadóban. 4890

VÉTEL-ELADÁS
 „Mira” vendéglő Subotican családi okok miatt teljes berendezéssel eladó és azonnal átvehető. Bőve- bet az üzlet tulajdonosánál
 4918

28 lánca föld tanyával 3 kilométerre a községtől; or- szágot mentén, felszerelés- sel együtt azonnal eladó. Érdeklődni Wilhelm könyv- kereskedésben Bačka Tópó- lán. 4888

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnapotól és szombatól számított. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívással jelölje levetelhet továbbítani. Kérdéseitől kezdve válassza meg a hirdetését.

Olcso árak Olcso árak
 Divatos Izléeses
 Tartós Elegáns

Bressburger
 DIVATCIPŐKÜLÖNLEGESSÉGEI

Állandó nagy raktár a legmodernebb szájat és szitási cipőkhöz külön mértékasztal

Subotica, Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Kozmetikai szalon
 Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ
 Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépség hibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia
 Szépülök legjobb módszer szerint teljesen fájdalommentesen eltüntetése villannyal, hám- lasztás, kenőcsök alkalmazása nélkül.
 Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

KOMLÓ- ZSINEG
 gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA
 cégnél, Subotica
 Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

VÁROSI MOZI
 Szerda — csütörtök
 Csak két nap! Csak két nap!
FOX-RIRADÓ
Dodo mint sofőr
 1. omédia
A NOVICIA
 Wod festő titka
 Főszere. 16k:
 An'ela Mona Marie son
 Fe tő Fred Luis Lerch
 Skolasztika apica Sina Berg

Beltérén 5 szobás ur lak- ház földszobával, nagy raktárral eladó Pajz Kujundzica (volt Wesselényi) ulica 28. szám. 4885

Egy szoba-konyhás lakást keres egyedülálló nő csak uriaháznál. Esetleg háztar- tásban segítőkész. Cimeket a kiadóba kér. 4876

Eső- és napernyő 2 és 3 m terítéssel olcson kapható. Cenykovic vasuti bódés, az állomásnál. 4831

Kiadó azonnalra udvari lakás két szoba, konyha, kamra. Oslobodjenja ((Zen- tai) ul. 92. 4884

Nemes rózsák, magas tör- zsi, bokor, futó rózsák, cir- ka 8.000 db 38 fajban, to- vábbá olasz szegfü durvá- nyok, muskátli, Vanilien Salvien, Begonia, Szemper- flór, mindentéle kerti pa- lanták, azonkívül Ciklan- men, Begonia Rex, Fixusok, jácint, tulipán, buxusok kí- esi, nagy, rendkívül nagy választékban kaphatók, vi- szonteladók kerestetnek. Kain elővirág kertészeti te- lepén Palići ut, Villanytelep mellett. — Parkirozásoknál rendkívül olcso áron vállá- lok. 3041

Három utcai szobából álló lakás és mellékhelyiségek- kel együtt augusztus elsőjé- re kiadó. Usporedna ulica. Gözfürdő mellett. 4647

Kiadó
 a Pašiceva ulica 7 szám alatt egy kettős
irodahelyiség,
 laká ul is használható.
 Bövebet Schäffer Róza fűszerüzletében a fűspóstával szemben. 4820

2000 öl különféle tűzifa
 Osijek közelében
eladó
 Megtekinthető a hely- szinen
Josef Neubert i
 Drugovi cégnél
 Josipovac, šuma Matarinci

Montekatini kékkő
 100 kg.-ként 860 din.
Schäffer Róza
 fűszerkereskedőnél, Subotica a fűspóstával szemben.

Nagy választék babokban
 minden minőségben
ültetésre és étkezésre
 kapható
PAPRIKA SPITZER- nél, Subotican
 Zrinjski trg 4. sz.

Parkett-gyári I-a tűzifa 100 kgr.-ként 30 din. Nagyban vétel- tőlgy hulladék házhoz szállítva 30 din. Nanybani vétel- nél nagy á engedmény J. Vujković i Drug Szubotica Tel. 6-69